

רשימת המילים שכדאי מאוד לדעת לצו ראשון

עלי אדמות = על פני הארץ, בכל מקום בעולם

אל עברי פי פחת = בסכנה גדולה, על סף תהום

בא בימים = זקן, ישיש

רוח נכאה = מצב רוח רע, זכדוך

בדלנות = פרישות, פרישה מהחברה (כמו נזיר), התבדלות, התבודדות, סגפנות

גמר אומר = החליט

עיור = מעבר מהכפר אל העיר

ד' אמות = סביבתו הקרובה של האדם

שכיית חמדה = הפץ יקר וחשוב

היה לו לזרא = נמאס לו, נשבר לו, קצה נפשו

דלות = עכור, לא צלול

דיבר סרה = לכלך עליו, דיבר בגנות מישוהו, הכפיש, השמיץ

מדינה נחשלת = מדינה שאינה מפותחת, מדינת העולם השלישי

גילופין = שכרות

נהיגה בגילופין = נהיגה בשכרות

שאט נפש = גועל נפש

התעמר = התעלל

שאון = רעש, המולה

אנדרלמוסיה = בלגן, אי-סדר, תוהו ובוהו, כאוס

טרחן = מציק, נודניק

ברגן = מתלונן, קוטר, מתאונן, שאין לרצותו

טרוט = חלוש, עייף, לאה, מי שטרטרו אותו

כפת = כבל, קשר אותו או קשר משהו

פקרס = סוודר (כן, מילה מטורפת אבל זה נכון)

טבין ותקילין = מזומנים, כסף

מחוז חפצו = המקום אליו רוצה להגיע, יעד, מטרה

מהוה = שחוק, בלוי

מדינות מתפתחות = מדינות נחשלות, מדינות העולם השלישי

מדון = ריב

מגואל = מלוכלך

למכביר = הרבה מאוד, בשפע

דא עקא = זו הצרה, זוהי הבעיה/ החסרון

לבלר = פקיד, מזכיר

לא יסולא בפז = יקר ערך, יקר ביותר

כרך = עיר גדולה

אחרית הימים = בעתיד הרחוק

כיסופים = געגועים, ערגה

ידו על העליונה = הוא המנצח

יגון = צער רב, עצב עמוק, אבל

טיכס עצה = התייעץ

חדשות לבקרים = לעיתים תכופות

זעק חמס = התלונן על משהו בתקיפות

התעצם = התחזק

גיא = עמק

לא הותיר לחדול = לא נתן להפסיק

פכפוך המים = הקול של המים

הפרה מלחכת = הפרה אוכלת עשב

סמרו שערותיו = הצטמרר, נבהל

אב בחוכמה ורך בשנים = צעיר וחכם

לבלר = פקיד

הסלמה = החרפת המצב

ניצים = אויבים

עגורים = סוג של ציפור

אפלולי = חשוך

אבד עליו הכלת = שלג דאשתקד = לא רלוונטי, התיישן, עבר זמנו, נס ליחו

כאשר אבדתי אבדתי = "הלך עלי", "יהיה מה שיהיה, אין לי סיכוי..."

אשתקד = שנה שעברה

אוושה = רשרוש, רעש חלש, שאון קל

הדיר רגליו = התרחק, נמנע מלהתקרב, נמנע מלהיות במקום מסוים

סבב אותו בכחש = רימה אותו, שיקר לו, הוליך אותו שולל

עקומה = גרף

נבצר ממנו = לא התאפשר לו

חיי כרך = חיי עיר

סגפנות = הימנעות מאוכל ושתייה, התענות, התבודדות, פרישות, התנזרות

הבה נתחכמה לן = בואו נעשה לו תרגיל מתוחכם, נעבוד עליו

לשון שלישי = רכילות

בדמי ימיה = בצעירותה, בגיל צעיר

מדחי אל דחי = מכישלון לכישלון

בערוב ימיה = בזקנותה, בסוף ימיה, בגיל מבוגר

דכדוך = עצב, דיכאון

כיסופין אל מחוז ילדותו = געגועים למולדתו

יגיע כפיים = עבודה קשה, עמל (כמו: נהנה מיגיע כפיו)

ערכאות = בית משפט

מכורה = מולדת

משלח יד = מקצוע, עיסוק

מאווים = רצונות, תשוקות, חלומות

בעתה = בהלה

חוטא ומחטיא את הרבים = עושה חטא ומדרדר את האחרים, רשע מרושע

אצטבה = מדף, רף

אמתלה = תירוץ שיקרי, תואנה

בא אל המנוחה ואל הנחלה = הגיע למצב טוב ונוח בחייו

מילים כדרבונות = מילים חריפות, דיבור לעניין

מזן ועד אילת = כל הארץ מצפון לדרום

גהר = התכופף, רכן

התגודדות = התאספות, התקבצות

עבד כי ימלוך = אדם מושפל שהגיע לעמדה של כוח (ובד"כ מתנהג בצורה

מגעילה לאנשים שמתחתיו)

התערטל = התפשט

כסיות = כפפות

רחץ בניקיון כפיו = היתמם, התנער מהאשמה

אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה = הילדים משלמים על טעויות ההורים

הגיע לפרקו = התבגר, הגיע לגיל נישואין

להונות = לרמות

מיתמר = עולה לגובה

נחבא אל הכלים = ביישן וצנוע

קול דממה דקה = שקט מוחלט, דממה, דומייה

גאוות אדם תשפילנו = אם תשתחצן יותר מידי זה יחזור אלייך

נבוב = חלול

עד חצי המלכות = אעשה (כמעט) כל מה שתרצה

קוטל קנים = אדם טיפש ולא משכיל, בור ועם הארץ

עלטה = חושך

שאל את נפשו למות = רוצה למות

פולמוס = ויכוח

פיו וליבו שווים = כן, לא צבוע, באמת מתכוון למה שהוא אומר

שכך = נרגע

ערירי = בודד, גלמוד

אוזניים ערלות = לא מקשיב

היה לו יד בדבר = היה לו חלק בעניין, שותף למעשה

הגיעו לעמק השווה = התפשרו, הגיעו להסכמה

זחה דעתו עליו = התגאה בעצמו

מרה שחורה = דיכאון, דכדוך, דפרסיה

אורחות חיים = דרך ההתנהגות שלו, דרך חיים, סגנון חיים

חירף נפשו למות = סיכן את חייו

כבד ליבו = התעקש, התאכזר

לא הותיר אבן על אבן = הרס הכל או חקר את העניין ממש לעומק

אבה = רצה, חפץ, השתוקק

אין תוכו כברו = אדם לא ישר, שקרן, צבוע, פיו וליבו אינם שווים

החריש = שתק, נאלם

הבאיש את ריחו בעיניו = הוציא עליו שם רע, דיבר בגנותו, הכפישו, השמיצו

הלין = התלונן, התאונן

תשתית = יסוד, בסיס

שם פעמיו = הלך למקום אחר, יצא לדרך

שאט נפש = גועל נפש, סלידה, מיאוס

שאון = רעש, המולה

ראו עין בעין = הסכימו

קוצו של יוד = דבר קטן וחסר ערך

גבה ליבו = זחה דעתו עליו = התגאה

קולמוס = עט

כבשת הרש = נכס ששיך למסכן שמישהו חזק רוצה לקחת ממנו

דיבר אל העצים ואל האבנים = אף אחד לא מקשיב ומבין, נפל על אוזניים

ערלות

צור מחצבתו = מכורתו, מולדתו

צוהר = חלון קטן

דברים ללא פשר = דברים חסרי משמעות

נאסף אל אבותיו = מת, נפטר, שבק חיים

ערוב ימיו = זקנתו

המתין עד בוש = המתין זמן ממושך אך לשווא

חמד = רצה, קינא, התאוה למשהו ורצה שיהיה שלו

נחשל = לא מפותח

לא באלף רבתי = לא באופן מוחלט

נות לכעוס = עצבני, חמום מוח

נהיר = ברור, מובן

הא בהא תליא = הדברים תלויים זה בזה

נבר = חפר, חיטט, גישש

נבצר ממנו = נמנע ממנו

מלהג = מפטפט, מדבר שטויות

מכורתו = מולדתו

הגדיש את הסאה = עבר את הגבול

מטורזן = מגונדר